

2-Bin Yıl öncesinin İncisi Kutadgu Bilig'ten Seçmeler

Eğer iyilik, ananın ak sütü ile insanın ruhuna girerse; o kişi, ölünceye kadar

doğrulukta ayrılmaz.(881)

Bey iyi olursa, millet de kendini düzeltir; iyi tavır ve davranışlara sahip olur.(887)

Bu iyi, yokuş tırmanmak gibidir, zordur; kötü, iniş gibidir, kolayca elde

edilir.(903)

Cimri, kendi malını kendinden esirger (saklar); nasıl olur da ondan, başkalarına

da verir, söyle.(950)

Kim, birini gerekli görerek ister ve çağırırsa, söze önce o (çağırana) başlar.(961)

Kendine hâkim olan insan ne söyler, işit: Kendini kontrol edebilen insan, esenlik

içinde yaşar.(965)

Bilginin sözü, toprak için su gibidir; su akıtılınca, yerden nimet çıkar.(972)

Vücudun nasibi hep ağızdan girer; ruhun nasibi ise, doğru sözdür ve kulaktan

girer.(991)

Bak, bilginin iki belirtisi vardır; bu iki şey ile insanın yüzü mutlulukla gülümser.(992)

Dikkat et, bunlardan biri dildir, biri boğazdır; insan bu ikisini kontrol altında

tutabilirse, çok fayda görür.(993)

Aytoldı dedi: Sözüün yeri sırdır; söz ondur (on parçadır), fakat biri söylenmelidir.(998)

Aytoldı dedi: Çok söz, sorulmadan söylenip gönle sıkıntı veren sözdür.(1005)

Az söz ise, sorulduğunda cevap olarak söylenen ve bir ihtiyacı karşılayan

sözdür.(1006)

Sözü güzel ve iyice düşünerek söyle; sorulduğunda söyle ve fazla uzatma.(1008)

İnsanların itibarı düşük olanı, geveze olandır; insanların saygın

olanları ise
cömert olanlardır.(1028)

Yine bilgili kişi bundan daha iyisini söylemiş: Nimet tam olursa,
insanın ömrü
tükenir.(1047)

İnen (tekrar) yükselir, yükselen de iner; parlayan söner ve yürüyen de
durur.(1049)

Kara saç ve sakal ağarınca, insan bütün gücüyle, pusuda yatan ölüme
iyice
hazırlanmalıdır.(1103)

Kara saçın ağarması ölümün işaretidir; o, yaşayana, hayatın kıymetini
hatırlatır.(1105)

Hayat nedir, ölüm nedir; nereden geliyorum, yolum nereye (nereye
gidiyorum)?(1135)

Bir Türk veziri çok güzel söylemiş: Oğul-kız, hakikatte, gören gözün
ışığıdır.(1163)

İnsana esenlik gerek, mal eksik olmaz; kuş için hayat gerek, yem
eksik
olmaz.(1193)

Yıl, ay ve günün geçmesi gibi hayat da öyle geçer; geçip giden günler
seni de
elbet alıp götürecektir.(1214)

Yaşını başını almış, görmüş geçirmiş ve çocuk sahibi insan ne der,
dinle.(1222)

Kimin oğlu kızını nazlı yetiştirilirse, sonunda ağlamak ve sıkıntı çekmek
ona
mukadderdir.(1223)

Çocuklara erdem ve bilgi öğretmeli, böylece onların huy ve tavırları
erdemli
olsun.(1228)

Her türlü iyiliği ve kötülüğü Tanrı hükmü bil; Tanrıya inan ve O'na
kulluk
et.(1279)

Neye ihtiyacın varsa, O'ndan dile; bil ki sana yardım edecek O'ndan
başka bir
kuvvet yoktur.(1280)

Bu dünya için kendini ateşe atma; başkasının malını alma, kimseye

zulmetme.(1284)

İnsan, uslu başlı ve hareketi doğru olursa, onun iki dünyada da güneşi parlak.(1294)

İkiyüzlü adama söz söyleme; sözün yayılır, sırrın ortaya çıkar.(1298)

Dedikoducu kişileri evine yaklaştırma; görüp öğrendiklerini bütün memlekete

yayarlar.(1299)

Her sözü dinle, fakat hemen inanma; gönül sırrını açma, onu sımsıkı sakla.(1301)

Başkalarını kıskanma, fazla yiyip içme; bu ikisini yapanın başı dertten kurtulmaz.(1302)

Utanmaz kişiden hemen kaç, uzak dur; utanıp arlanması olana benden binlerce

selâm.(1309)

Hangi iş olursa olsun, sen onu tatlı dille karşıla; her işte tatlı dilli olursan,

mutluluk sana bağlanır.(1311)

Dilini, gözünü ve boğazını gözet; az ve helâl ye.(1312)

Sabırlı ol, sabretmek er kişi işidir; sebat edilirse, kişi göğe bile yol bulur.(1322)

Sakın ölümü unutma, onu hatırlardan çıkarma; kendini unutma, aslını göz

önünde tut.(1323)

Topluluklara katılırsan, sözün sırasını bekle; başkalarının evinde gözüne dikkat

et.(1324)

Giderini gelirine göre ayarla; her sözü söyleme, ancak sana yakışacak sözleri sarf

et.(1325)

Kardeş ve akrabaya yakınlık göster; büyüğe ve küçüğe, güler yüzlü ve şefkatli

ol.(1327)

Tuzu ekmeği bol tut, başkalarına ikram et; bir kimsenin ayıbını görürsen, açma,

üstünü ört.(1328)

Hayatı boşa geçirme, iyilik yap; geçip gidenlerden ibret al.(1333)

Şarap içme, fesada karışma, uzak dur; zina yapma, fısk ve füculla

(günah işleyip
Allah'a isyan ederek) kara yüzlü olma.(1334)

Bu iki hareketten mübarek saadet kaçır; bunlar insana yoksulluk
yolunu
açar.(1335)
Tecrübe etmiş kişi ne der, işit; tecrübeli kişiler için aslını
bilirler.(1336)